Elektroninio dokumento nuorašas
Registracijos data 2020-04-24 Nr. (2.16-33)6V-522 Originalas neteisės siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos odontologų rūmams
Palangos g. 2, Vilnius
El. paštas: info@odontologurumai.lt

2020-04-24 Nr. (2.16-33)6V-

DĖL GALIMO KONKURENCIJOS RIBOJIMO

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos kompetencija vykdant įstatymų priežiūrą yra numatyta Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje, kurioje numatyta, kad Konkurencijos taryba vykdo valstybinę konkurencijos politiką bei kontroliuoja, kaip laikomasi Konkurencijos įstatymo. Vykdydama savo funkcijas Konkurencijos taryba atkreipia dėmesį į tam tikrus ūkio subjektų veiksmus, kurie gali kelti klausimų dėl suderinamumo su konkurencijos teisės reikalavimais.

(2) Remiantis viešojoje erdvėje pateikta informacija[1], Lietuvos Respublikos odontologų rūmai įvardino būsimus konkrečius odontologų paslaugų kainodaros pokyčius, t. y. nurodė kokias sumas odontologai gali priskaičiuoti klientams už apsirūpinimą apsaugos priemonėmis bei kad šios sumos bus pridedamos kaip papildomos prie odontologų suteiktų paslaugų kainos.

(3) Šiuo raštu atkreipiame Jūsų dėmesį, kad kainų konkurenciją ribojančios veiklos praktikos, įskaitant paslaugų kainų ar jų komponentų derinimą ir/ar komerciškai jautrios informacijos mainus tarp konkurentų, galėtų būti vertinamos kaip konkurenciją ribojantis susitarimas, kuris pažeidžia Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimus bei Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 101 straipsnio reikalavimus.

(4) Toliau šiame rašte teikiame detalesnę informaciją.

I. Konkurenciją ribojančių susitarimų reglamentavimas

(5) Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalis draudžia visus susitarimus, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, pavyzdžiui, susitarimai tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti (fiksuoti) tam tikros prekės ar paslaugos kainas arba kitas pirkimo ar pardavimo sąlygas, susitarimai pasidalyti prekės rinką teritoriniu pagrindu, pagal pirkėjų ar tiekėjų grupes ar kitu būdu, susitarimai nustatyti tam tikros prekės gamybos ar pardavimo kiekius, riboti techninę pažangą ar investicijas[2].

(6) Pagal Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 19 dalį susitarimu yra laikomos bet kuria forma (raštu ar žodžiu) dviejų ar daugiau ūkio subjektų sudarytos sutartys arba ūkio subjektų suderinti veiksmai, įskaitant bet kurio ūkio subjektų junginio (asociacijos, susivienijimo, konsorciumo ir pan.) arba šio junginio atstovų priimtą sprendimą[3]. Tam, kad būtų sudarytas

1 Žr. interneto svetainėje www.lrt.lt skelbtą straipsnį „Dėl karantino švelninimo verslams – daugiau klausimų nei atsakymų, odontologai perspėja apie kilsiančias kainas", prieiga internete adresu: https://www.lrt.lt/naujienos/verslas/4/1164207/del-karantino-svelninimo-verslams-daugiau-klausimu-nei-atsakymu-odontologai-perspeja-apie-kilsiancias-kainas.

2 SESV 101 straipsnio 1 dalyje yra nustatyti analogiški draudimai.

3 Kiekvienas ūkio subjektas turi savarankiškai nustatyti politiką, kurios jis ketina laikytis bendrojoje rinkoje. Šis autonomijos reikalavimas neatima iš ūkio subjektų teisės protingai prisiderinti prie savo konkurentų elgesio rinkoje, tačiau jis griežtai prieštarauja bet kokiam tiesioginiam ar netiesioginiam kontaktui tarp tokių ūkio subjektų, kuris gali turėti įtakos esamam ar potencialiam konkurento elgesiui rinkoje arba atskleisti tokiam konkurentui elgesį, kurio nuspręsta ar numatoma imtis šioje rinkoje, jei šių kontaktų tikslas ir poveikis – sukurti konkurencines sąlygas, kurios,

susitarimas pagal Konkurencijos įstatymo 5 straipsnį, pakanka, jog atitinkami ūkio subjektai išreikštų bendrą valią elgtis rinkoje tam tikru apibrėžtu būdu[4]. Bendros valios išreiškimo forma nėra svarbi, jei ji tiksliai perteikia šalių valią elgtis rinkoje pagal susitarimo sąlygas, todėl šalių valia gali išplaukti tiek iš sutarties sąlygų, tiek ir iš šalių elgesio. Pažymėtina, kad net, iš pirmo žvilgsnio, vienašalis aktas, pavyzdžiui komerciškai jautrios informacijos atskleidimas, nepriklausomai nuo jo formos, gali būti laikomas susitarimu konkurencijos teisės prasme, nes dėl jo sumažėja konkurentų elgesio rinkoje nepriklausomumas ir jų paskatos konkuruoti, o taip pat ir ūkio subjektų savarankiškumas priimant sprendimus.

(7) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 21 ir 22 punktais, ūkinė veikla suprantama kaip gamybinė, komercinė, finansinė ar profesinė veikla, susijusi su prekių pirkimu ar pardavimu, išskyrus atvejus, kai fiziniai asmenys prekę įsigyja asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti, o ūkio subjektais laikomos įmonės, jų junginiai (asociacijos, susivienijimai, konsorciumai ir pan.), įstaigos ar organizacijos arba kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurių veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje.

(8) Remiantis Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalimi, ūkio subjektams skiriama piniginė bauda už konkurenciją ribojančių susitarimų sudarymą gali siekti iki 10 procentų bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais.

II. Dėl viešų pasisakymų apie galimą odontologų ateities paslaugų kainodarą

(9) Kaip jau nurodėme šiame rašte, Konkurencijos įstatymo 5 straipsnis draudžia susitarimus, kuriais siekiama riboti arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, be kita ko, ir tuos, kuriais susitariama tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai nustatyti tam tikros prekės ar paslaugos kainas arba kitas pirkimo ar pardavimo sąlygas.

(10) Atkreipiame dėmesį, kad ūkio subjektams draudžiama derinti ne tik paslaugų kainas, tačiau ir galutinės kainos dedamąsias dalis (pavyzdžiui, mokesčio už apsaugos priemones dydį ar apskaičiavimo būdą), kadangi kainos nustatymo sąvoka apima ir kainos komponento, pavyzdžiui, papildomo mokesčio/priemokos, nustatymą[5].

(11) Komerciškai jautrios informacijos mainai tarp konkurentų (tiesioginiai ir/ar vykdomi per tarpininką) taip pat gali būti pripažinti Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio pažeidimu. Europos Komisijos komunikate „Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio taikymo horizontaliesiems bendradarbiavimo susitarimams gairės" pateikiamos rekomendacijos, kaip atlikti keitimosi informacija tarp ūkio subjektų vertinimą konkurencijos teisės požiūriu. Gairėse, be kita ko, nurodoma, kad konkurentų keitimasis individualaus pobūdžio duomenimis, susijusiais su planuojamomis būsimomis kainomis ar kiekiu, laikytini konkurencijos apribojimu pagal tikslą, t. y. draudžiamas savaime.

(12) Informacija, susijusi su individualia ūkio subjektų taikoma kainodara, yra strategiškai jautri informacija. Dėl tokios informacijos bendro viešo atskleidimo rinkoje gali būti dirbtinai padidintas skaidrumas, ūkio subjektams būtų sudaryta galimybė sužinoti komerciškai jautrią savo konkurentų informaciją, dėl ko galėtų sumažėti konkurentų elgesio rinkoje nepriklausomumas ir jų paskatos konkuruoti, taip pat ūkio subjektų savarankiškumas priimant sprendimus. Dėl skaidrumo rinkoje padidėjimo bendrovėms būtų lengviau derinti savo veiksmus ir daryti neigiamą poveikį konkurencijai (sudaryti slaptą susitarimą). Rizika dėl konkurencijos ribojimo didėja, jei komerciškai jautri informacija atskleidžiama koncentruotose rinkose.

(13) Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas teisės aktų nuostatas, skatiname Lietuvos Respublikos odontologų rūmus bei jų narius įsivertinti savo veiklos praktiką atitikties konkurencijos

---

atsižvelgiant į tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų pobūdį, įmonių dydį bei skaičių ir šios rinkos apimtį, neatitinka normalių sąlygų nagrinėjamoje rinkoje.

4 LVAT 2011 m. gegužės 26 d. nutartis byloje Nr. I-1522-171/2011 *UAB „Puse Plus Kaunas" v Konkurencijos taryba.*

5 2012 m. balandžio 19 d. Sąžiningos prekybos tarnybos sprendimas Nr. CE/7691-06 *Airline passenger fuel surcharges for long-haul flights* (364 punktas).

teisei atžvilgiu, konkurentams savarankiškai rinktis savo elgesį rinkoje bei savo veikloje susilaikyti nuo veiksmų, kurie galėtų pažeisti Konkurencijos įstatymo reikalavimus.

(14) Tikimės, kad šiame rašte pateikta informacija Jums bus naudinga. Iškilus klausimų, prašome kreiptis šio rašto pabaigoje nurodytais kontaktiniais duomenimis.

Draudžiamų susitarimų tyrimo grupės
vadovas Daumantas Grikinis

Artūras Bulbovas, tel. (8 5) 262 2096, el. p. arturas.bulbovas@kt.gov.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 188668192, Jogailos g. 14, Vilnius 01116
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL GALIMO KONKURENCIJOS RIBOJIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-04-24 Nr. (2.16E-33)6V-522
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Daumantas Grikinis, Grupės vadovas, Draudžiamų susitarimų tyrimo grupė
Sertifikatas išduotas	DAUMANTAS,GRIKINIS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-04-24 12:56:51 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-04-24 12:57:10 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2018-05-21 08:45:05 – 2023-05-20 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, į.k. 188668192 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 13:51:05 iki 2021-12-26 13:51:05
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.21
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-04-24 13:48:45)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-04-24 13:48:46 Dokumentų valdymo sistema Avilys